

STAŻ DYDAKTYCZNY GDAŃSKICH RUSYCYSTEK W GRODZIENSKIM UNIWERSYTECIE PAŃSTWOWYM IM. JANKI KUPAŁY

W dniach 29.01.2017–5.02.2017 dr Joanna Mampe oraz mgr Marta Noińska z Katedry Pragmatyki Komunikacji i Akwizycji Języka w Instytucie Rusycystyki i Studiów Wschodnich odbyły staż dydaktyczny w Grodzieńskim Uniwersytecie Państwowym im. Janki Kupały (Białoruś). Stroną przyjmującą była – afiliowana na Wydziale Przygotowania do Studiów Wyższych (*Факультет довузовской подготовки*) – Katedra Przygotowania Językowego Obywateli Białorusi i Obcokrajowców (*Кафедра языковой подготовки белорусских и иностранных граждан*) kierowana od wielu lat przez doc. dr Innę Ju. Samojułową, znanego i doświadczonego glottodydaktyka. Staż ten stanowi jeden z wymiernych efektów realizowania umowy o wzajemnej współpracy międzynarodowej zawartej w ubiegłym roku pomiędzy Uniwersytetem Gdańskim i Uniwersytetem w Grodnie².

W ramach zaproponowanego stażu gdańskie rusycystki otrzymały rzadką możliwość wizytowania zajęć z praktycznej nauki języka rosyjskiego jako obcego na różnych poziomach językowego zaawansowania, prowadzonych przez białoruskich wysoko wykwalifikowanych wykładowców zarówno w ramach kursów zorganizowanych dla przyszłych studentów orientacji stricte filologicznej, jak i anglojęzycznych słuchaczy kierunków niefilologicznych (medycznych, przyrodniczych itp.). Zajęcia te z założenia są przeznaczone dla zagranicznych studentów, często pochodzących z odległych zakątków świata i reprezentujących odmienne kręgi kulturowe. Polskie uczone przyjrzały się innowacyjnym metodom nauczania języka obcego stosowanym przez białoruskich specjalistów, dotyczącym m.in. atrakcyjnych sposobów prezentacji materiału językowego oraz skuteczności jego utrwalenia. Niezwykle interesujące, indywidualne podejście grodzieńskich wykładowców (metodyczne, psycholingwistyczne i społeczno-kulturowe), a także stworzony przez nich, oparty na wieloletnim doświadczeniu i ustawicznie udoskonalany, specyficzny system pracy ze studentem w audytorium akademickim zrobiły na reprezentantkach gdańskiej uczelni duże wrażenie. Wrażenie jest tym większe, że nasze metodyczki nie są przyzwyczajone do pracy w grupach kulturowo niehomogenicznych. Zajęcia z praktycznej nauki języka rosyjskiego jako obcego na kierunkach: filologia rosyjska, rosjoznawstwo oraz studia wschodnie z oferty edukacyjnej Uniwersytetu Gdańskiego prowadzone są głównie w grupach osób polskojęzycznych, z rzadka zaś w zespole pojawiają się studenci ukraińscy i białoruscy. W takich grupach, językowo i kulturowo ustabilizowanych, proces akwizycji języka rosyjskiego przebiega zgoła odmiennie niż w kontakcie lingwokulturowym ze studentami z Bliskiego czy Dalekiego Wschodu. Inne są bowiem czynniki determinujące stopień przyswojenia języka na jego różnych etapach uczenia się w grupach składających się ze słuchaczy o dużym zróżnicowaniu etnojęzykowym i socjokulturowym. Do

² Umowa z dn. 30.11.2016 nr 23/16.



Fot. 1. Od prawej: (jako trzecia) Joanna Mampe; w środku: Marta Noińska



Fot. 2. Marta Noińska ze studentami

czynników tych należą różnice w poziomach percepcji tekstów mówionych i pisanych, zasadnicze trudności artykulacyjne, bariery kulturowe i in.

Jedną z palety – doprawdy licznych – inspiracji były dla gdańskich rusycystek zajęcia z karaoke, znakomicie przeprowadzone przez Tatianę Czerkes³, podczas których nauczana jest prawidłowa wymowa rosyjska w ścisłym sprzężeniu z kulturami wschodniosłowiańskimi: rosyjską i białoruską. Podobne eksperymentalne lekcje poprowadziły w ubiegłym semestrze na Uniwersytecie Gdańskim niżej podpisane – Jo-

³ Zob. np. И. Красковская. «Карaoke по-русски» как один из приёмов работы над фонетикой в иностранной аудитории. „Studia Rossica Gedanensia” 2015, t. 2, s. 137–146.



Fot. 3. Joanna Mampe ze studentami

anna Mampe oraz Marta Noińska. Były to zintegrowane zajęcia otwarte dla studentów pierwszych lat filologii rosyjskiej, rosjoznawstwa i studiów wschodnich.

Podczas intensywnego tygodniowego pobytu w gościnnych murach Uniwersytetu Grodzieńskiego rusycystki z Gdańska zostały zaproszone do udziału w obradach przy okrągłym stole poświęconych w szczególności zawiłej problematyce lingwokulturowej i glottodydaktycznej, którym przewodniczyła doc. dr Inna Samojułowa.

Grodzieński staż dydaktyczny okazał się niezwykle konstruktywny – wzbogacił o nowe idee i doświadczenie, przyczynił się wydatnie do podwyższenia naszych kwalifikacji zawodowych, a także – co niebagatelne – pozwolił na zacieśnienie nawiązanych wcześniej akademickich kontaktów polsko-białoruskich. Dobrej atmosferze nauki towarzyszyła słowiańska gościnność grodnian. Również niepowtarzalny koloryt urokliwego miasta o ciekawej i wielowątkowej historii oraz bogata oferta atrakcji kulturalnych powodują, że do Grodna zawsze chętnie się wraca.

JOANNA MAMPE

Uniwersytet Gdański
Wydział Filologiczny
Instytut Rusycystyki i Studiów Wschodnich
Katedra Pragmatyki Komunikacji i Akwizycji Języka
Neofilologia, ul. Wita Stwosza 51, 80-308 Gdańsk, Polska
e-mail: zanna.m@wp.pl

MARTA NOIŃSKA

Uniwersytet Gdański
Wydział Filologiczny
Instytut Rusycystyki i Studiów Wschodnich
Katedra Pragmatyki Komunikacji i Akwizycji Języka
Neofilologia, ul. Wita Stwosza 51, 80-308 Gdańsk, Polska
e-mail: marta.noinska@ug.edu.pl